

tartu
loodus
maja

TOETAB

ROHELISE KOOLI 7 SAMMU: SAMMUD 6-7

7.10.2024

Maris Mägi ja Eeva Kirsipuu-Vadi

Ajakava

15:00-15:45

Rohelise kooli sammud

6. Teavitamine ja kaasamine

7. Keskkonnapõhimõtete väljatöötamine

15:45-16:05

Õppeasutuste kogemused

✓ Luunja LA Midrimaa, Lia Raat

✓ Vasalemma Kool, Kadi Kask

16:05-16:15

Küsimused ja kokkuvõte

ROHELISE KOOLI 7 SAMMU

1.
ROHETIIMI

2.
KESKKONNA-
ANALÜÜS

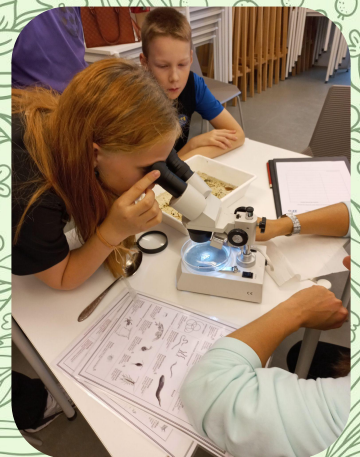
3.
TEGEVUS
KAVA

4.
ÕPPEKAVAGA
SIDUMINE

5.
SEIRE &
HINDAMINE

6.
TEAVITUS &
KAASAMINE

7.
KESKKONNA-
PÕHIMÕTTED

6

Teavitamine ja kaasamine

TEADLIKKUS

VISUAALSUS

AVALIKUSTAMINE

Koduleht / blogi / FB vm sotsiaalmeedia / Stuudium, e-Kool, Eliis

Stendid, elektroonsed tahvlid, sildid nii majas sees

Klassides/rühmaruumides
(keskkonnainfo/loodus/rohenurk), Õpetajate tuba jne

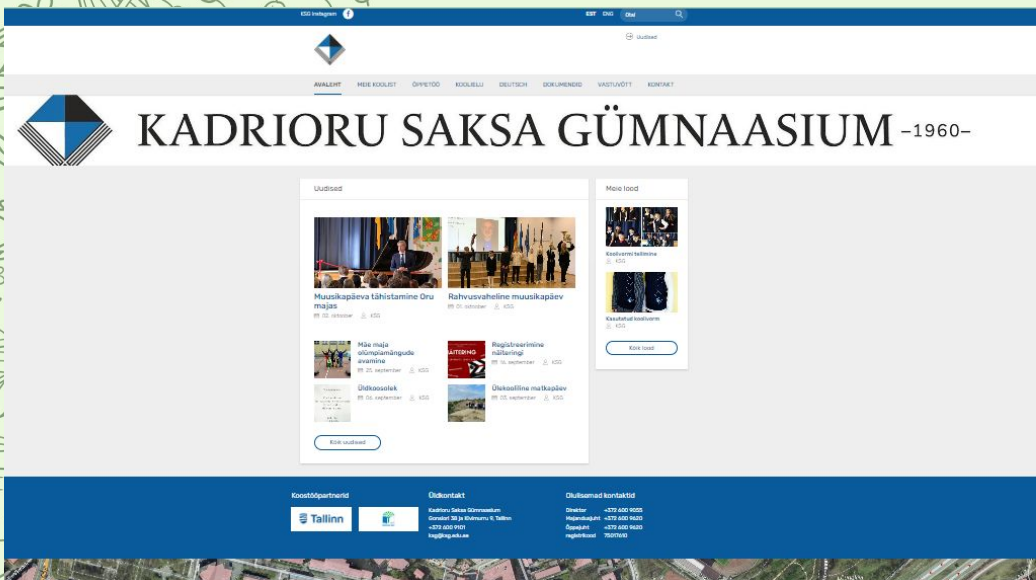

Infokirjad lapsevanematele, lastevanemate koosolekud

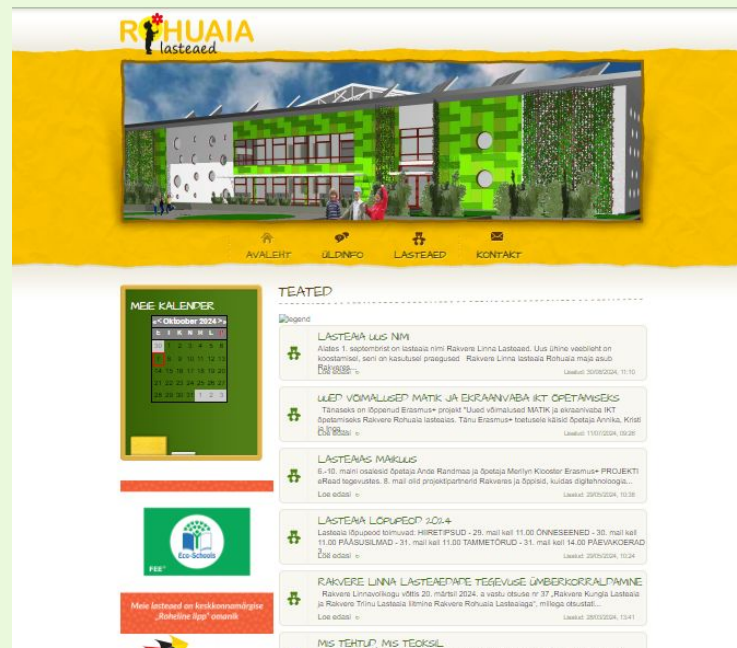

Klassijuhatajatunnid / õppeasutuse personali koosolekud

KODULEHT

Rohetiimi liikmete nimekiri

Koosolekute protokollid: toimumise aeg ja koht, kes osalesid, mida arutati ja mida otsustati

Õppeaasta fookusteemad

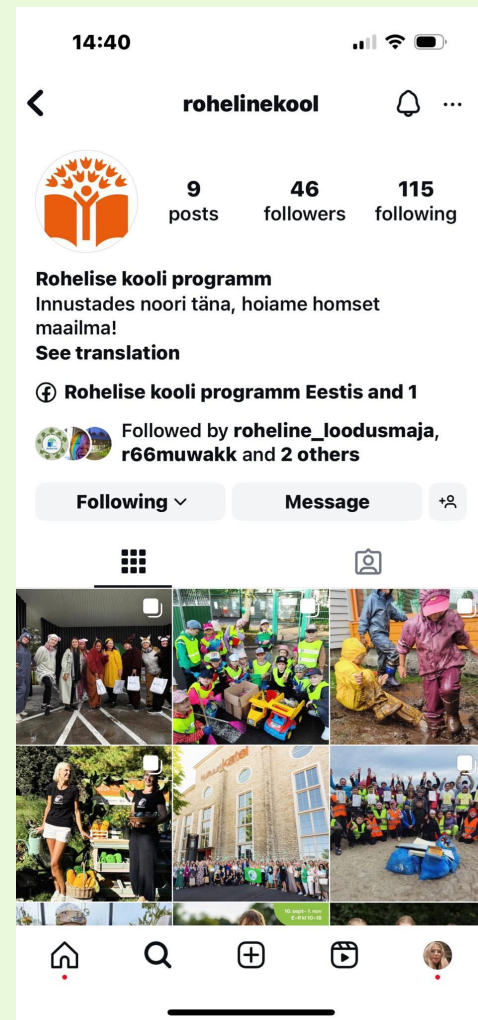
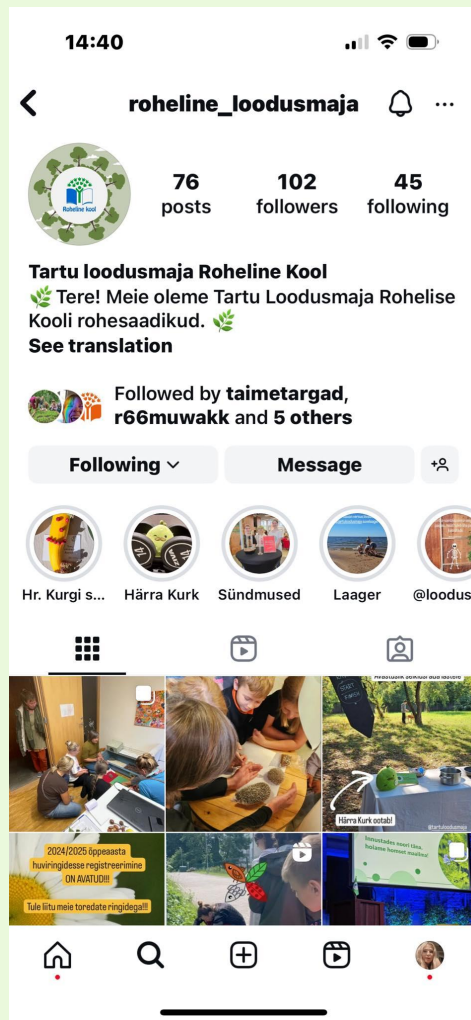
Tegevuskava

Keskkonnapõhimõtted

DOKUMENDID

SOTSIAAL- MEEDIA

Innustades noori täna, hoiaime homset maailma

*Meie lasteaed on keskkonnamärgise
„Roheline lipp“ omanik*

SILDID

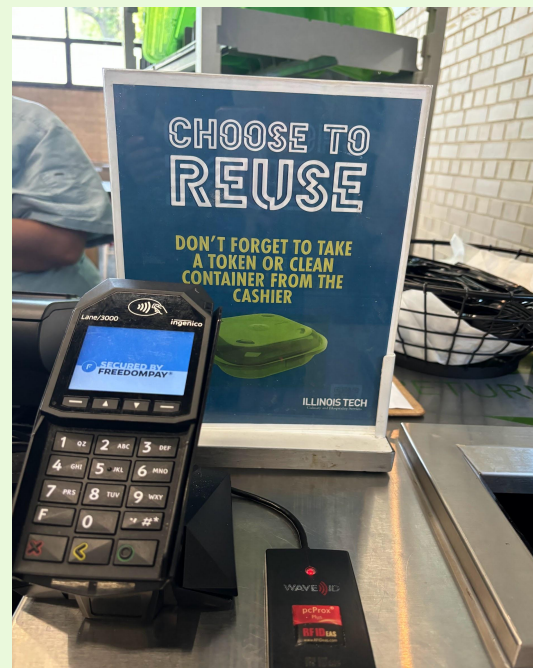
Oleme liitunud Rohelise kooli programmiga

SILDID

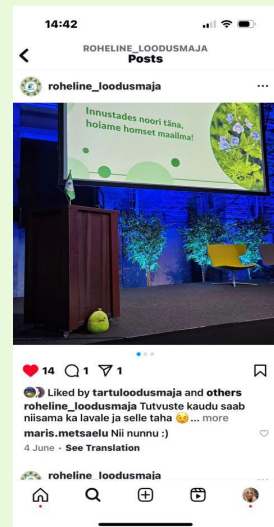
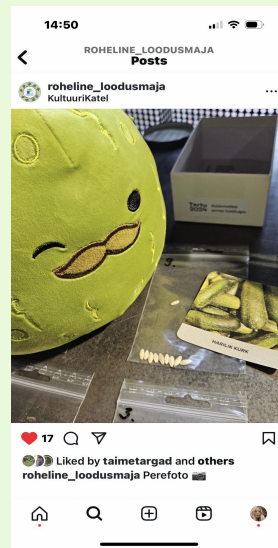

MASKOTID

Kogu asutust kaasavad üritused ja kampaaniad

KAASAMINE

Kogu asutust kaasavad üritused ja kampaaniad

Maailmakoristuspäev
Rohejaht
Jäätmetekke vähendamise nädal
Sooja kampsuni päev
Teeme ära talgupäev
Räpina Aianduskooli projektid
Harrastusteaduse projektid

Sooja kampsuni päev Illuka Koolis

Lapsed, õpilased, töötajad

Lapsevanemad, pered

Kogukond: kohalikud elanikud

Kogukond: kohalikud ettevõtted

ÜHIS- TEGEVUSED

Kogumiskampaaniad:

eri meisterdamisvahendid (pakendid, küünlajääd);
teeküünlaümbrised; patareid
Leiva-, saia-, piimakotid (käsitöölisele,
koeraomanikele jalutuskäigu prügikottideks vms)
Klaaspurgid (koostöö mesinikuga)
Nõud (ühekordne kampaania, et asendada ühekordsed
nõud)
Õunad jm aiasaadused
Annetused (konkreetsed tegevused heaks)

Rohematkad, orienteerumisrajad

Taaskasutuslaudad

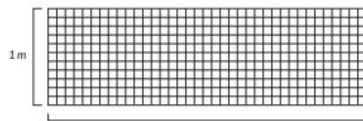
Perepäevadel, kogukonnapäevadel erinevaid töötoad jne

Meisterda ise LEHEKOMPOSTER

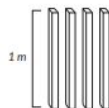
VAJA LÄHEB:

Traatvõrk – keevitatud ja jämedama traadiga (peenike läheb lössil).
Pikkus oleneb kompostikasti diameetrist:
pikkus = 2m ehk md.
Nt 1 m diameetriga komposti jaoks on vaja 3,14 m (u 3,20 m traatvõrku).

Pikkus = 2m

4 × 1 m kaikad, eelistatult taaskasutatud puidust. Parem, kui tegemist oleks prusside või kitsamate laudadega, aga sobivad ka muud kaikad.

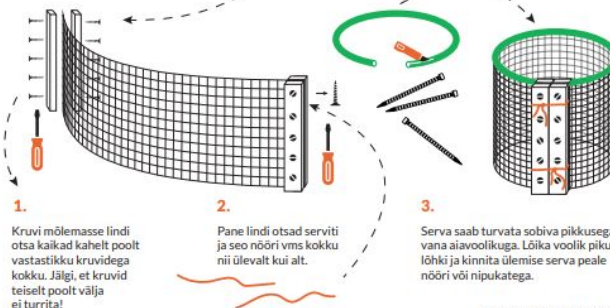

Kruvi pikkus = 2 × kaika paksus.

Kruvid pikkusega 2 × kaika paksus.
Kui kaika materjal on õhem kui 1,5 cm, kasuta kinnitamiseks polte.

Nõör vm kinnitusvahend.

TEE NII:

1. Kruvi mõlemasse lindi otsa kaikad kahest poolt vastastikku kruvidega kokku. Jälgi, et kruvid teiselt poolt välja ei turritu!

2. Pane lindi otsad serviti ja seo nõori vms kokku nii ülevalt kui alt.

3. Serva saab turvata sobiva pikkusega vana aiavoolikuga. Lõika voolik pikuti lõhki ja kinnita ülemise serva peale nõori või nipukatega.

Meisterdamisjuhend on koostatud Peep Toolelutsu nõuannete alusel

Tartu 2024
Kasvades
oma toiduga

TARTU

Perepäev
“Lehed toiduks”
Tartu loodushojas

- otsimisrada lastele
- meisterdusnurk (puulehed)
- lehekompostrite ehitus
- mullaelustiku tundmaõppimine

KOGUKOND

**Vasalemma Põhikooli
initsiatiivil kutsuti 2022.a
ellu Vasalemma
toiduringluskapp, et koolis
aegajalt ülejäävat toitu
kogukonnale jagada.**

Keila Rukkilille Lasteaed
kogub koostöös
kogukonnaga saia-, leiva- ja
sepikupakendeid
taaskasutus eesmärgil, Keila
Sotsiaalkeskuses saavad
neist kilekottidest imelised
kirju-mirjud
põrandavaibad.
Pälvisid ka Keskkonnakäpa
tunnustuse

Koduleht

Sotsiaalmeedia

Pressiteated, infokirjad

Ajalehed, ajakirjad

Televisioon, raadio

Tuntud inimesed

Soovitus: kaasake õpilasi, kaasake lapsevanemaid
Kasu õpilastele: meediakirjaoskused, digioskused, avalik esinemine, kujundajatöö, juhtimis- ja koostööoskused jne

MIS ON SEE MEIE KOOLI, LASTEAIJA ROHELISEKS OLEMINE?

KES? ühiselt loodud, kogu kooli-, lasteaiapere osalemine

MILLINE? Meeldejäävalt sõnastatud, joonistatud vms. Plakat, laul, luuletus jne. Seotud ka aasta teemadega.

KUS? Kõigile nähtaval - stendil, kodulehel ja klassi- ja rühmaruumides.

Iga-aastane ülevaatamine ja vastavalt vajadusele muutmine, sh võimalus rõhutada aasta teemasid.

Luunja Keskkooli keskkonna- põhimõtted

Pärnu Lasteaed Trall

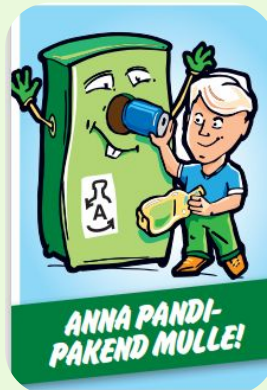
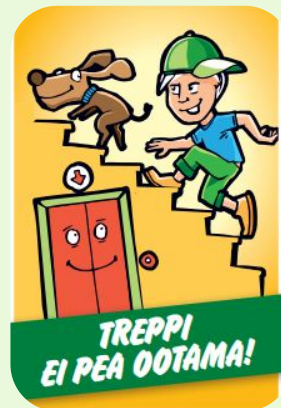
Trallis on õuesõpe terve aasta hinnas,
olgu suvel paljas sõrm või talvel käes kinnas.
Õppekäikudelt ning matkadelt uusi teadmisi
toome,
lasteaia õuelgi põnevaid katseid ja tegevusi
loome.
Taime- ja loomaliike me ümbruses teame,
saadud tarkusi ning oskusi meeles peame.
Valime tooteid, mis kestavad kaua,
ühekordseid nõusid ei kasutata laual.
Sorteerime prügi täpselt nii, nagu vaja,
hoiame prahivaba lasteaia õue ja maja.

Loodussõbralikke puhastusvahendeid
kasutame,
taaskasutusse paberit, riidet ja muudki
mahutame.
Väärtustame toidukultuuri ja Eesti toitu,
keskkond me ümber on alati hoitud.
Teadlikke valikuid iga päev teeme,
olgu see kasutus elektrile või veele.
Lasteaiapere neist põhimõtetest hoolib,
me suhtume austavalt ja väärtustame
Rohelist Kooli!

autor Maia Talinurm

Tartu loodusmaja huvikool

Kadrioru Saksa Gümnaasium

Kadrioru Saksa Gümnaasium

KSG ROHELISE KOOLI KESKKONNAPÕHIMÕTTED

„Roheliseks“ kasvamine KSGs

1.-3. klass

Suhtun austuse ja hoolivusega loodusesse ja kõikidesse elusolenditesse. Tean, et taimede, loomade ja inimeste elurütmid on omavahel seotud. Kõigil peab olema hea elada.

4.-6. klass

Armastan loodust. Tean, et puhtas looduses on hea elada nii loomadel kui inimestel. Põhiküsimus on, mida armastan. Ka minu käitumine aitab hoida keskkonda puhtamana. Olen oma käsi kodu, koolis ja kõikjal mujal. Minu tegemised loevad. Saan iga päev teha midagi hea.

7.-9. klass

Mul ei ole vaja omada nii palju asju, sest iga asja valmistamiseks on kulunud ressursid, teadlikult ja mõtlen oma ostud läbi põhimõtteid miks-kuidas-mida. Algatan ka ise ettevõtmisi kodu, koolis ja igapäevaelus.

10.-12. klass

Tean, et jätkusuutliku eluviisi kujundamisel pean ka ise keskkonnateadlikke otsuseid. Täna väikestel otsustel võib olla tuleviku Eestile väga suur mõju. Tahan elada kodanikuna jätkusuutlikus Eestis ja maailmas.

„Grün“ werden am KSG

1.-3.

Ich beachte alle Lebewesen mit Respekt und Liebe. Wenn es der Natur gut geht, geht es auch mir gut.

4.-6.

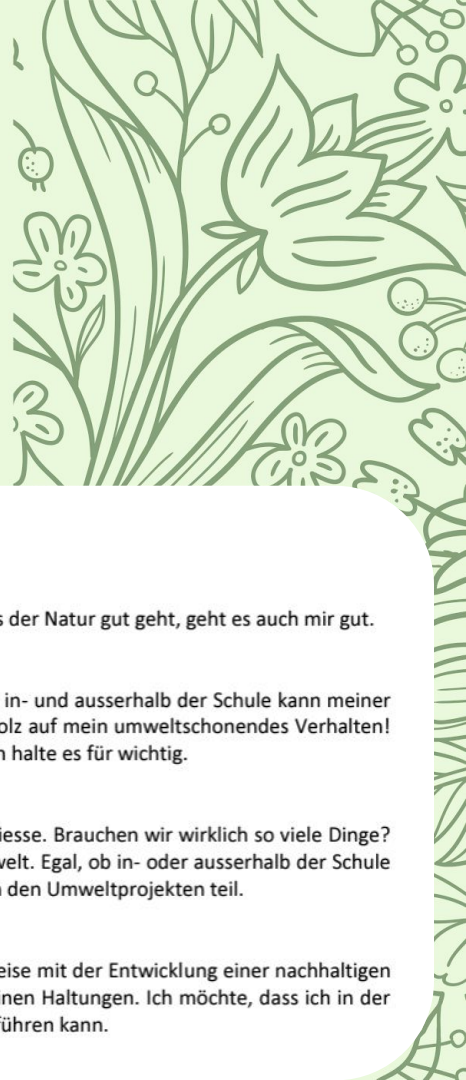
Ich liebe die Reinheit der estnischen Natur. Mein Verhalten in- und ausserhalb der Schule kann meiner Familie und meinen Freunden als Vorbild dienen. Ich bin stolz auf mein umweltschonendes Verhalten! Ich tue jeden Tag etwas Gutes für die Natur und Umwelt. Ich halte es für wichtig.

7.-9.

Ich kann auch weniger konsumieren, wenn ich es so beschliesse. Brauchen wir wirklich so viele Dinge? Wenn ich mir weniger Sachen kaufe, schone ich so die Umwelt. Egal, ob in- oder ausserhalb der Schule - ich bin immer möglichst neugierig und aktiv und nehme an den Umweltprojekten teil.

10.-12.

Ich weiss, dass die Entwicklung einer nachhaltiger Lebensweise mit der Entwicklung einer nachhaltigen Denkweise beginnt. Ich beginne mit mir selbst und mit meinen Haltungen. Ich möchte, dass ich in der Zukunft in Estland ein nachhaltiges und würdevolles Leben führen kann.

Anni Lasteaed (Tartu)

KESKKONNAPÕHIMÕTTED:

- Hoolime loodusest ja keskkonnast, endast ja teistest – oleme osa loodusest.
- Hoolime loomadest ja lindudest.
- Tegutseme palju õues.
- Hoiaime energiat kokku.
- Ruumist lahkudes kustutame tuled.
- Kasutame vett säästlikult.
- Sorteerime jäätmeid ja vähendame jäätmete teket, taaskasutame.
- Kasutame keskkonnasõbralikke vahendeid ja materjale.

Neeme Mudila laps soovib, et kogu maakera oleks õnnelik, puhas ja terve.

Seepärast:

- * viskab Neeme Mudila pere prügi prügikasti,**
- * hoiab loodust nagu enda lemmiklooma ja perekonda,**
- * viib pandipakendi tagastuspunkti,**
- * sööb toidu ära,**
- * hoiab oma tervist,**
- * joob palju vett, mitte limonaadi,**
- * hoiab merd ja randa ja vaatab, et see oleks puhas.**

Castleview's Eco Code

Caring for our environment

All in it together

Saving our planet

The responsibility is ours

Learning for sustainability

Everyone is involved

Very important for our future

It is never too late to make a difference

Energy conservation

Waste management

English/Beurla

B- become more aware about the state of our planet

E- ensure that you put your rubbish in the bin

E- energise our efforts to help the planet

C- co-operate with others to do your bit

O- organise a clean-up task with your friends

Gaelic/Gàidhlig

B- Bi faiceallach nach tuit an sgudail agad a-mach às do phòcaid

I- ionnsaich barrachd mu dheidhinn nàdar agus na dòighean a 's urrainn dhut coimhead às a dhèidh

E- Gabh pàirt sa Bhuidheann Eco!

C- cuidich do charaidean leis a bhith a' coimhead às dèidh ar planaoid bòidheach

O- obraich còmhla ris do charaidean airson ar cumh nas sgiobalta.

**It could be an acrostic like these
from Castleview and Craighill.**

Be Green and Eco-friendly!

Koolitused rohetiimile

Rohelise kooli 7 sammu - kust ja kuidas alustada?

Rohelise kooli programm alustavale lasteaiale

Rohelise kooli programm alustavale koolile

Ressursisääst ja keskkonnahoidlikud valikud haridusasutuses

Toetajad

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

TARTU Kasvades
2024 Oma Toiduga

Tallinn

Pärnu

President Kaljulaidi Fond koostöös Janek Pohlaga

Maris Mägi
Koolide koordinaator

Eeva Kirsipuu-Vadi
Lasteaedade koordinaator

Liina Vakrööm
Kommunikatsioonispetsailist

www.tartuloodusmaja.ee/roheline-kool
www.rohelinekool.ee (alates 7.10.2024)

Rohelise kooli programm Eestis

rohelinekool

rohelinekool@tartuloodusmaja.ee

Töötoad

Roheline kool

tartu
loodus
maja

TOETAB

